

mazványa Blum levelén olvasható. Izsák június 12-én levelben köszönte meg az üdvözlőlevelet, egyben szerencsét kívánt az Ideiglenes Nemzetgyűlés tagjává történt választásához, és reményét fejezte ki, hogy hazatérve sokat tud majd tenni hazánk felvirágzásáért.

55. KÁROLYI MIHÁLY KABOS ILONÁHOZ

(London, 1945. május 5.)

Mélyen tisztelt Asszonyom,

Engedje meg, hogy megköszönjem hazahívásom alkalmából küldött kedves sorait.

Nagyon jólestek meleg szavai, s különösen jóleső érzés tudni, hogy egy kiváló művészno megértéssel viseltetik misszióm iránt.

Szívélyes üdvözléttel

PIL 704. f. 342. ó. e. (másodpéklány)

56. MIKES GYÖRGY KÁROLYI MIHÁLYNÉHOZ

(London, 1945. május 5.)

Kedves Elnökné,

köszönöm a levonatokat és kedves levelét.

Nagyon sajnálom, hogy ismét meggyanúsít a legsötétebb motívumokkal, de biztosíthatom, hogy a gyanú ezúttal is alaptalan. Sem Richter, sem Kellner nem olvasta a cikket,¹ de nem olvasta senki más sem, sőt én magam is csak átfutottam. Nem nyúltam hozzá, és egyetlen szót sem hagytam ki belőle.

A kézirat Elnöknénél van, én azonnal elküldtem, amint Havas útján kérte, és így fogalmam sincs, hogy mit tegyek bele.

Kezét csókolja:

PIL 704. f. 342. ó. e. (eredeti)

¹ Károlyné levelét nem ismerjük. Richter Mihály és Kellner György a kommunista csoport vezetői, nyilván velük való összejátszással gyanúsította Károlyné - alaptalanul - Mikeset.

57. BETTY MORGAN KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. május 7.)

Dear Count Károlyi,

In connection with our VE-DAY¹ celebrations, we should like to include, if you agree, an interview with you in your capacity as President of the Hungarian Council in Great Britain. All programmes in the European Service on VE-DAY itself will conform to a standard pattern, but on the following day we shall be able to give a more marked regional slant to our transmissions.

We should like to broadcast the interview with you on the day immediately following VE-DAY.

We therefore suggest the following procedure:

1. We should submit three questions to you:

a. As one who has lived with us here in London throughout the war, what are the thoughts uppermost in your mind now that victory in Europe has at last crowned the efforts of the United Nations?

b. What are your thoughts of Hungary at this historic moment?

c. We have glad to learn from the Hungarian press and Radio Kossuth that the Budapest National Committee has elected you as a delegate to the Provisional National Assembly. What are your personal reactions at the prospect of a return to Hungary after so many years of exile?

2. As our commitments immediately following VE-DAY are very heavy, we should like to limit your answers to each question to twelve lines only. The text of your answers should be sent to us, in English and in Hungarian as soon as possible, so that the script may be submitted to the policy and security censors according to the usual procedure.

3. When the script has been passed by the censors, we should like Tarjan to make a recording with you of the three questions and your replies. If the recording is technically satisfactory,² we should broadcast it in that form. Otherwise, Tarjan would read the interview himself, as a report, giving of course the exact text of your replies to each question.

It is hoped that these suggestions will be agreeable to you. We should very much like to broadcast something from you on this great occasion.

Yours sincerely

Betty Morgan,
ACTING HUNGARIAN EDITOR

PIL 704. f. 342. ó. e. (eredeti)

*

Tisztelt Károlyi gróf,

V-napi¹ ünnepségünk során szeretnénk felvenni, ha beleegyeznek, egy interjút Önnel mint a Nagy-britanniai Magyar Tanács elnökével. A V-napon az európai adások minden programjának egy szabvány sablonhoz kell igazodni, de a következő napon módunk lesz adásainknak egy markánsabb regionális sajátosságot adni.

Az interjút Önnel szeretnénk a V-napot közvetlenül követő napon sugározni.

Ezért a következő eljárást ajánljuk:

1. Három kérdést intéznénk Önhöz:

a) Mint olyanvalakinek, aki itt Londonban végigélte velünk a háborút, melyek a legfontosabb gondolatai most, hogy végre Európában győzelem koronázta az Egyesült Nemzetek erőfeszítéseit?

b) Melyek Magyarországra vonatkozó gondolatai ebben a történelmi pillanatban?

c) Örömmel értesültünk a magyar sajtóból és a Kossuth Rádióból, hogy a Budapesti Nemzeti Bizottság Önt az Ideiglenes Nemzetgyűlés képviselőjévé választotta. Melyek az ön személyes reflexiói a hazatérés lehetőségéről Magyarországra a száműzetés oly sok éve után?

2. Mivel feladataink a V-nap másnapján igen zsúfoltak, szeretnénk, ha válaszát mind-egyik kérdésre tizenkét sorra korlátozná. Válaszai szövegét olyan gyorsan, ahogy lehetséges, be kell küldenie hozzánk, angolul és magyarul, hogy a szöveget benyújthassuk a rendőri és biztonsági cenzoroknak a szokásos eljárásnak megfelelően.

3. Miután a cenzorok átengedték a szöveget, szeretnénk, ha Tarján egy felvételt csinálna Önnel a három kérdésről és az Ön válaszairól. Ha a felvétel technikailag megfele-

lő,² akkor ebben a formában sugározzuk. Más esetben Tarján maga fogja felolvasni az interjút, mint egy riportot, természetesen az Ön válaszainak pontos szövegét visszaadva minden kérdésre.

Reméljük, hogy javaslataink elfogadhatók Önnek. Nagyon örülnénk, ha ebből a nagy alkalomból valamit sugározhatnánk Önnel.

Az ön

Betty Morganje,
meghízott magyar szerkesztő

¹ V mint Victory Day - a Győzelem Napja.

² Károlyiról rosszakarói mindig azt terjesztették, hogy beszéde érthetetlen, a BBC-nél ez volt az ürügy sokáig arra, hogy nem engedték egyenes adásba. Károlyi hangja valóban sajátos, némileg kellemetlen volt, de teljesen érthető, amint ez a következő levelekből is kiténik.

58. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA CZAKÓ AMBRÓHOZ ÉS MÁSOKHOZ

(London, 1945. május 8. előtt)

Holding meeting may 8 in the sign of Hungarian resistance with participation neighbouring states. Chairman Laski. Please send greetings.¹

PIL 704. f. 81. ó. e. (fogalmazvány)

*

A magyar ellenállás jegyében május 8-án gyűlést tartunk, a szomszéd országok [képviselőinek] részvételével. Elnök Laski. Kérem, küldjenek üdvözlőket.¹

¹ A távirat fogalmazványa után a következő címzettek - nevek, illetve egyes országokban működő magyar antifasiszta szervezetek - olvashatók: Czakó, Tamás, Terebessy, Vincze, Új Világ, Uruguay. A papír hátlapján feltehetően Károlyiék londoni lakása bútorainak leltártöredéke.

59. LÉVY BÉLA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. május 8.)

Igen tisztelt Elnök Úr,

Szombati beszélgetésünkre hivatkozással csatoltan bátorkodom beküldeni véleményem angol szövegét két példányban.

A továbbiak tekintetében legyen szabad a következőket megjegyeznem:

Miután a magyar bíróság magyar állampolgárral szemben követte el a jogtalanságot, és a magyar törvényhozás ugyancsak magyar állampolgár terhére hagyta jóvá a törvénytelen ítéletet, a kérdés súlypontja mindenképpen Magyarországon van, és az eddigi jogállapot szerint nincs olyan nemzetközi fórum, amely az orvoslásra illetékes volna.

Jászi és Vámbéry a Harc-ból kitűnőleg a per revíziójára gondolnak, vagyis egy új per a magyar bíróságok előtt. Ennek formai akadályai vannak, amelyek elhárításához egy új törvény kell. Ha az új törvény a magyar törvényhozás által elfogadható volna, egy új revíziós pert teljesen feleslegesnek látok, mert hiszen világos, hogy az alapperben a bíróságok túltették magukat törvényes jogkörükön. Sokkal egyszerűbb tehát az ítéletet magát és az 1929. évi XXXIII. tc.-t egyszerűen hatályon kívül helyezni.

Ez egyébként a jövő dolga és a magyar fórumokra tartozik.